

Fra toppen!

Kollegafellesskap og anerkjennelse

Torsdag 14. november blir det storsamling på VilVite for alle som jobber på BIO eller i våre lokaler! Da går årets HMS-møte av stabelen, og i år er temaet «Den gode kollega». Arbeidsfellesskapet vårt er sammensatt av ansatte med ulike funksjoner og roller, vi er ulike som mennesker og kommer fra ulike kulturer både i større og mindre skala. Felles for oss alle er at vi er her for å utføre eller bidra til forskning, utdanning og formidling. Det gjør vi best når samvirket og samhandlingen mellom oss fungerer best mulig, og da handler det blant annet om et godt «kollegaskap». Dette ønsker verneombudene og instituttledelsen å sette søkelyset på torsdag 14.11. Selv om vi regner med at alle kommer, vil vi gjerne at du melder deg på [her](#).

På møtet vil vi også for første gang dele ut BIOs HMS-pris. Prisen er etablert med et ønske om å synliggjøre ulike HMS-tiltak i forskningsgruppene, på labene, i felt osv., bidra til erfaringsutveksling samt å gi positiv tilbakemelding på god praksis. Den skal gå til et HMS-tiltak/-prosjekt på BIO som oppfattes som vellykket og som gjerne har overføringsverdi til andre på instituttet. Gruppene, labene og andre på BIO kan sende en eller flere korte beskrivelser av HMS-tiltak/-prosjekt(er) som kan være aktuelle for BIOs første HMS-pris til undertegnede innen tirsdag 5. november.

En som allerede *har* fått pris og som BIO-INFO ønsker å gratulere, er Harald Kryvi! I dag kl. 13.00 ble han hedret med Kristine Bonnevie-prisen. Prisen er en forskningspris som utdeles av Norsk Biologforening. Prisen tildeles "...en person, en organisasjon, en informasjonskanal eller et spesielt initiativ, som på en særdeles fordelaktig måte har fremhevet biologifaget i norsk offentlighet eller i norsk skole". Gratulerer, Harald!

Hilsen Elisabeth

Ukens bilde

Feltarbeid i alle vær

Fotograf: **Mari Jokerud**

Her er bilder fra gårsdagens feltarbeid. Foruten om min gode assistent Christine Pötsch, så har jeg ansatt en midlertidig assistent som er bedre tilpasset forholdene.

The pictures are from Fauske in Vestre Slidre municipality. We were doing maintenance work on the climatic stations in several localities for both the SeedClim and Parasol project.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Kollegafellesskap og anerkjennelse	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Kryvi tildelt Bonnevieprisen; Husk HMS-møte og HMS-pris-nominasjoner; datasystemene nede 2. november	3
BIO-arrangement kommende uke	4
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	4
NorAKlim start-up; VIMEO on fishing around Bergen; CGB's ROV; Omadressering; Participant request; Methane budget;	4
PhD og master	6
Jan Yde Poulsen	6
NYE UTLYSNINGER	6
Melzer 2014; Biodiversa; Next BONUS call;	6
KOMMENDE MØTER SEMINAR OG KURS	7
Brannvernkurs; Asian culture; Art museum tour; IMBER Future Oceans; Språkpolitikk seminar; JP-NO tech seminar	7
LEDIGE STILLINGER	9
NYE ARTIKLER	9
Olsen; Rapp; Lille-Langøy; Goksøyr; Heino;	9

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Kryvi tildelt Bonnevieprisen; Husk HMS-møte og HMS-pris-nominasjoner; datasystemene nede 2. november

Bonnevieprisen tildelt Harald Kryvi

BIO-professor Harald Kryvi ble i ettermiddag tildelt Kristine Bonnevieprisen 2013. **Bonnevieprisen** er en forskningpris som utdeles av [Norsk Biologforening](#). Ifølge prisens vedtekter prisen tildeles «... en person, en organisasjon, en informasjonskanal eller et spesielt initiativ, som på en særdeles fordelaktig måte har fremhevet biologifaget i norsk offentlighet eller i norsk skole». Prisen består av et kunstverk, og et æresmedlemskap i Norsk Biologforening. Den er hittil utdelt tre ganger. Tidligere vinnere er Nils Christian Stenseth, Dag Boman og Knut Fægri.

Bonnevieprisen er opprettet til ære for den norske biologen og landets første kvinnelige professor [Kristine Bonnevie](#) (1872–1948).

BIO-INFO gratulerer!

Invitasjon til å sende inn forslag til vinner av BIOs HMS-pris

BIO har opprettet en HMS-pris på 5000 kroner som et ledd i arbeidet med å stimulere til systematisk arbeid med helse-, miljø og sikkerhet (HMS) og for å bidra til økt bevissthet på dette området. Bakgrunnen for dette er ønske om å synliggjøre ulike HMS-tiltak i forskningsgruppene, på labene, i felt osv., bidra til erfaringsutveksling samt å gi positiv tilbakemelding på god praksis. I år skal det for første gang deles ut en HMS-pris til et HMS-tiltak/-prosjekt som oppfattes som vellykket og som gjerne har overføringsverdi til andre på instituttet. Prisen skal deles ut på BIOs HMS-møte 14. november, og vinnerne vil presentere sitt tiltak/prosjekt.

Vi inviterer med dette gruppene, labene og andre på BIO til å sende inn en eller flere korte beskrivelser av HMS-tiltak/-prosjekt(er) som kan være aktuelle for BIOs første HMS-pris **innen tirsdag 5. november**. Forslagene sendes til [administrasjonssjefen](#).

HMS-møte 14. november/HSE meeting 14 November

Årets HMS-møte blir felles for alle BIO-ansatte og andre som har sin faste arbeidsplass i BIOs lokaler. Møtet avholdes på ViIvite **om formiddagen 14. november** og avsluttes med en enkel lunsj. Hovedtemaet i år er "Den gode kollega", og vi har fått [Ståle Einarsen](#) til å snakke om dette. Einarsen er professor på Institutt for samfunnspsykologi på UiB og forsker blant annet på psykososialt arbeidsmiljø og trivsel. På møtet vil vi dessuten presentere resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen og dele ut BIOs første HMS-pris (se ovenfor).

[Påmelding her](#) (også selv om du ikke skal ha lunsj)– **påmeldingsfrist 6. november**. Detaljert program legges ut samme sted så snart det er klart.

Foto: Anders Goksøyr

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

From UiB's IT: Saturday 2 Nov. all UiB IT services will be down

Saturday November 2nd, we will upgrade the UoB system. In this context, one should assume that all IT services at the University of Bergen are down from 8:00 a.m. to 8:00 p.m. Saturday November 2nd. Some examples of services that will be out of service are: E-mail, home directories, login, web pages, wireless networks and more. We recommend nobody works that day.

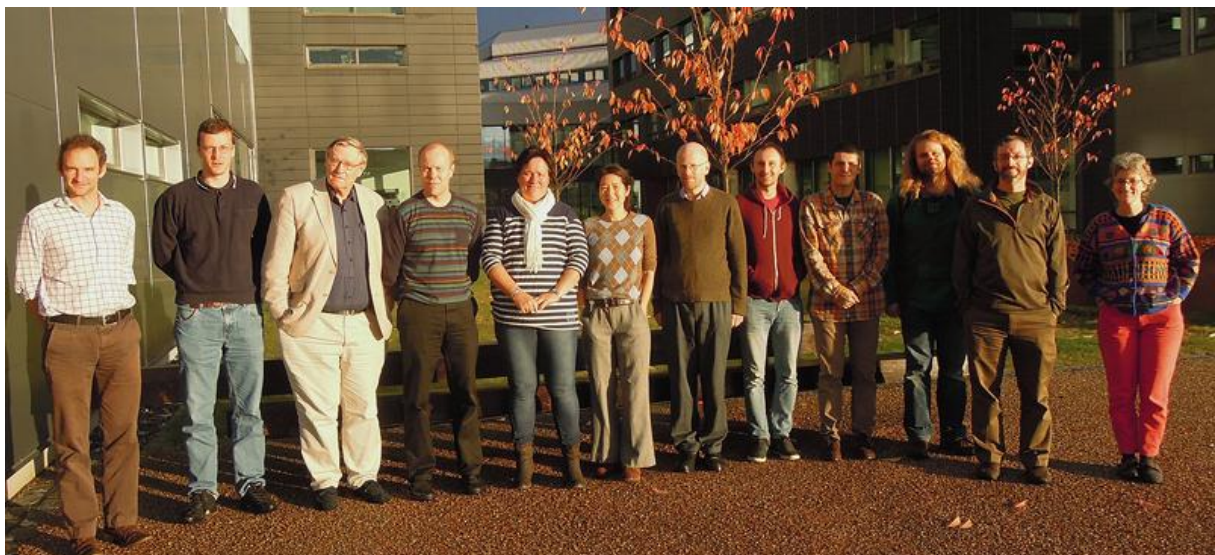
Sunday November 3rd, there is a risk of instability caused by Saturday's upgrade. Service announcements and other information from the IT department will be advertised [here](#).

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
6.11.13	Oppe møte: Rapport frå rådgivande utval Trond Schumacher (UiO), Gunnar Öquist (Univ Umeå) og Mette Svenning (UiT)	Kl. 10.00-11.30 K1/K2
07.11	Prøveforelesning Jan Yde Poulsen	Kl. 10:15, Seminarrom K3, Biologen
07.11	Disputas Jan Yde Poulsen	Kl. 13:15, Aud. 4 Realfagbygget
14.11	HMS-møte	Kl. 8.15-12.30 VilVite

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

NorAKlim start-up; VIMEO on fishing around Bergen; CGB's ROV; Omadressering; Participant request; Methane budget;

NoAClim project start-up meeting

We held the first meeting from Wednesday 23 October to Friday 25 October for the [NoAClim project](#) – No analogue climates and ecological responses in the past and future). The meeting covered a lot of ground and was very productive.

Attending the meeting (from right to left in the photo) were Will Roberts, a climate modeller at Bristol University; Mathias Trachsel, applied statistician working on the PalaeoDrivers project here in Bergen;

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

John Birks, principal investigator; Heikki Seppä, palaeoecologist at Helsinki University; Anne Bjune, palaeoecologist with the Bjerknæs Centre; Camille Li, climate modeller in the Department of Geophysics in Bergen; Richard Telford, data analyst here in Bergen; Alistair Seddon, palaeoecologist working on the Parasol project in Bergen; Marc Macias-Fauria, ecologist at the Oxford Long-term Ecology lab and Biodiversity Institute; Thomas Giesecke, palaeoecologist at Göttingen University and also working with the European Pollen Database; Jack Williams, Director of the Williams Lab, University of Wisconsin – Madison and project advisor; Cathy Jenks, general factotum here in Bergen; and Arild Breistøl, IT and database expert, who is standing behind the camera!
We were lucky enough to get a small amount of sunshine for the photo between the more typical autumn weather we experienced during the rest of the meeting.

Where to fish and what to eat around Bergen

Instead of a report, PhD student Keno Ferter opted to make a short film for his course in last summer's BSRS. He collaborated with UiB's Division of Communication for equipment and with students from the Department of Information Science and Media Studies for editing assistance. [Read more.](#)

CGB awarded 46 million NOK for ROV

This week the Centre for Geobiology was awarded 46 million Norwegian krone from the Norwegian Research Council to fund the development of an ROV system. [More info.](#) Also from [På Høyden](#) and [the Research Council of Norway](#).

Omadressering av sendinger fra postkontor og post i butikk

F.o.m 1. nov 2013 vil Bring ta gebyr for omadresseringer av pakker fra PIB og postkontor til UiB. [Mer info.](#)

Looking for international participants

SIM ([the Service Centre for International Mobility](#)) is looking for 2-3 international researchers and/or spouses/partners who could take part in a discussion about SIM (no need to be able to speak Norwegian). The University of Tromsø is wondering if they should make something similar as SIM – so they are visiting us next Friday (November 8th) to learn more about what we do at SIM/what is being done at UoB for international researchers. The “user perspective” is on the program from 1 o'clock until 2. Please send [Signe Knappskog](#) an email if you think you would do this.

New Global Methane Budget

A new consortium of scientists and institutions under the umbrella of the Global Carbon Project has recently released a new synthesis of the global methane budget and trends of natural and anthropogenic sources and sinks over the past three decades. You will find a [summary of highlights and an extended ppt file for download](#)

Skal styrke læringsmiljøet

Betre inneliv, bedre wifi-dekning og tryggleik for studentane er nokre av tiltaka som skal gjera læringsmiljøet betre ved UiB.

Innsikt i Bergens Tidende

Vil du skrive om forskningen din i avisen? Bergens Tidende søker etter flere skribenter til artikkelserien «Innsikt»

From the [Research Council of Norway](#):

JPI Oceans must have high ambitions for Europe

How can we stimulate blue growth and make collection and use of marine data more cost-effective? What are the environmental effects of microplastics and mining in the oceans?

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Professor Peter Herzig wants a long term and ambitious strategic agenda for JPI Oceans and Europe. [Read more](#)

Gi kommentarer til Miljø21 - Miljø i alt

Rapportene fra Miljø21s fire arbeidsgrupper og en overordnet rapport er i dag lagt ut til gjennomsyn og kommentarer. [Les mer](#)

Newsletters

[MBInytt](#)

[IFT-posten](#)

[II-nytt](#)

[Gemini.no](#)

[CICERO](#)

[EU-forskningen 30/13](#)

[MARS](#)

[SIU](#)

[MedViz](#)

PhD og master

Jan Yde Poulsen

Disputas Jan Yde Poulsen: Evolusjon av lysprykkfisk i dyphavet

Jan Yde Poulsen disputerer for ph.d. graden med avhandlingen:
"Phylogeny of Myctophiformes and deep-sea fish diversification using mitogenomic evidence"

Veil: Ingvar Byrkjedal, Endre Willassen

Bedømmelseskomite: Forsker M. Pilar Olivar, Institut de Ciències del Mar, Barcelona, Spania, Forsker Ingrid Bakke, NTNU, Institutt for bioteknologi, Trondheim, Professor Henrik Glenner, Institutt for biologi, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Harald Kryvi, Universitetet i Bergen

Tid og sted: Torsdag 7. november 2013, kl. 13.15, Auditorium 4, Realfagbygget, Allégaten 41

Alle interesserte er velkommen

http://www.uib.no/info/dr_grad/2013/Poulsen_Jan.html

PhD Trial Lecture Jan Yde Poulsen: "Gene and genome duplications in fishes: implications for evolution and functional diversity"

Evaluation Committee: M. Pilar Olivar, Institut de Ciències del Mar de la Barcelona, Researcher Ingrid Bakke, Norwegian University of Science and Technology, Professor Henrik Glenner, BIO

Time and Place: 10:15, Thursday October 7th Seminarrom K3, Biologen, Thormøhlens gt. 53 B

All are welcome.

NYE UTLYSNINGER

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Melzer 2014; Biodiversa; Next BONUS call;

Utlysning av midler fra Meltzerfondet for 2014.

Det lyses ut midler til følgende:

- Studenter og P.h.d.-kandidater kan søke om prosjektstipend.
- Ansatte (forskere) kan søke om støtte til forskningstermin eller vitenskapelige reiser.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Søknadssystemet åpner fredag 24. oktober: <http://fond.app.uib.no/main/>

Meltzerfondets priser: Alle professorer og instituttledere ved Universitetet i Bergen har rett til å nominere kandidater til fondets priser.

Merk at det i 2013 kan det nomineres til æresprisen: <http://meltzerfondet.no/hovedsiden/fondets-priser/>

Ansatte kan også søke **Bergen Universitetsfond** om støtte til formidling og publisering av forskningsresultater,

samt til avholdelse av vitenskapelige konferanser ol. www.uib.no/fond

Søknadsfrister: 1. desember 2013.

[L. Meltzer Høyskolefond in English](#) :
[Bergen University Fund in English](#):

Biodiversa

The European partners in the BiodivERsA and FACCE-JPI networks have joined efforts to organize and fund a Pan-European call on “**Promoting synergies and reducing trade-offs between food supply, biodiversity and ecosystem services**”

The call will address the following themes:

- T1: To what extent can biodiversity better support agro-ecosystems / agricultural production systems in terms of multi-functionality and outcomes in a global change context?
- T2: Which policies and governance systems can promote the emergence and support of agro-ecosystems / agricultural production systems benefiting from and beneficial to biodiversity and ecosystem services?

Please note that a **pre-registration stage is mandatory**, and its deadline is on the **16th of December 2013 (5 p.m. CET)**. [More info](#)

Next BONUS call to open in 2014

The BONUS Secretariat announces that the next BONUS call will open in 2014. This call will be a research call and cover a number of themes that will be confirmed in detail closer to the opening date. Also preparations for a second research and innovation call are currently being considered. Further information on BONUS call(s) will be forthcoming in January 2014. Tentative the call themes covered in the 2014 call will be in the 2nd strategic objective which **aims to meet the multifaceted challenges in linking the Baltic Sea with its coast and catchment area** [More info](#)

KOMMENDE MØTER SEMINAR OG KURS

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Brannvernkurs; Asian culture; Art museum tour; IMBER Future Oceans; Språkpolitikk seminar; JP-NO tech seminar

Brannvernkurs

21.november og 12.desember. Ledige plasser på begge.

Påmelding til BIO ekspedisjonen som sender samlet påmelding til Teknisk Industrivern.

[Kursoversikt på de nye hjemmesidene til UiB](#)

I tillegg blir det et kurs på Marineholmen for BIO-ansatte onsdag 8.januar 2014.

1time teori og 1 time praktisk slukking. Kurset er på norsk.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Alle som ikke har hatt brannvernkurs de siste 5 årene må melde seg på .

TID: 8.1.2014 KL. 9:00 - 11:00

STED: K1&K2

PÅMELDING: BIO-ekspedisjonen

Husk å kvittere for fullført brannvernkurs etter kurset. [Link for kvittering](#)

Learn more about Asian culture, economy and markets!

In cooperation with Study Bergen, our Asia partners and Business Region Bergen, Bergen's Chamber of Commerce invites you to "Asia - markets, economy and culture". [More info.](#)

Sted: Grand Selskapslokaler, Ole Bulls plass

Tid: 07. november, kl 17:00 - kl 20:00

Guided tour of Bergen Art Museum, KODE 3

The city of Bergen has a lot to offer for those interested in history, art and culture. But unfortunately, the museums in Bergen are usually open during working hours and closed in the afternoon/evenings when we could have had time to visit them... But SIM ([the Service Centre for International Mobility](#)) has done something about this, and invites you to join us for a guided tour of Bergen Art Museum, KODE 3, the 12th of November.

You can find [more information and link for registration](#) (sign up before November 5.)

IMBER Open Science Conference: Future Oceans

The University of Bergen and the Institute of Marine Research will be hosting the conference.

Research for marine sustainability: multiple stressors, drivers, challenges and solutions

23-27 June 2014. Venue: Radisson Blu Bryggen

Future Oceans aims to highlight [IMBER science](#) in the fields of marine ecosystems and biogeochemistry, promote integrated synthesis of its research and develop a plan for the next phase of IMBER science in order to underpin research for marine sustainability, including multiple stressors, drivers, challenges and solutions in the context of the new international science initiative Future Earth.

The IMBER Open Science Conference will feature 10 keynote talks, 9 workshops and 7 parallel sessions covering marine biogeochemistry and ecosystem research, fisheries, and the human dimension of global marine change. [More info](#)

Invitasjon til seminar 26. november om språkpolitikk i universitets- og høyskolesektoren

Fra idé til handling i språkpolitikken

Hva gjøres med norsk fagspråk ved universitetene og høyskolene?

Språkrådet og Norges handelshøgskole (NHH) inviterer deg til seminar om norsk terminologi og fagspråk i universitets- og høyskolesektoren i Bergen tirsdag 26. november.

Det er gått år fire år siden ansvaret for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk ble plassert hos sektoren selv i en ny paragraf 1-7 i universitets- og høyskoleloven. De fleste universitetene og noen høyskoler i Norge har nå utarbeidet egne språkpolitiske retningslinjer.

I dette seminaret ønsker vi igjen å rette søkelyset mot situasjonen for norsk fagspråk i universitets- og høyskolesektoren. Har de språkpolitiske retningslinjene ført til en bedring i situasjonen for norsk fagspråk de siste par årene? Eller er presset fra engelsk fagspråk like sterkt som før? Hvor trykker skoen, og hva kan gjøres for å virkeliggjøre innholdet i retningslinjene? Hva er resultatene fra et

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

gjennomført mønsterpraksisprosjekt i kjemi, og kan de overføres til andre fagfelt? Hvordan er situasjonen i Sverige og Finland? Dette er noen av spørsmålene vi vil forsøke å få svar på under seminaret.

For mer informasjon og påmelding [besøk nettsiden vår](#):

Invitation to the 2013 NTNU Japan Seminar: "Comparing Technology and Innovation Policy in Japan and Norway"

This year's seminar marks the 10th anniversary of the Norway-Japan Science and Technology Agreement. First, key Norwegian and Japanese participants in this research cooperation will talk about their experiences of working together, both in planning and executing research. Thereafter, an international panel of experts will examine whether there are distinctive models of innovation in Japan and Norway, and look at what characterizes entrepreneurs in these two countries. The seminar will highlight a variety of ways in which the business community, government institutions and universities, in Japan and Norway, cooperate in advancing cutting edge research in science and technology.

There is no cost to attend, and a free lunch and coffee will be provided. However, to attend you must register online by Friday 22 November. You can find the complete [seminar program and the online registration link here](#)

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Olsen; Rapp; Lille-Langøy; Goksøyr; Heino;

Olsen BR, Troedsson C, Hadziavdic K, Pedersen RB, **Rapp HT**. A molecular gut content study of Themisto abyssorum (Amphipoda) from Arctic hydrothermal vent and cold seep systems. Molecular Ecology. doi: [10.1111/mec.12511](https://doi.org/10.1111/mec.12511)

Bainy ACD, Kubota A, Goldstone JV, **Lille-Langøy R**, Karchner S, Celandier MC, Hahn ME, **Goksøyr A**, Stegeman, JJ. (2013) Functional characterization of a full length pregnane X receptor, expression in vivo, and identification of PXR alleles, in Zebrafish (Danio rerio). Aquatic Toxicology 142–143:447–457 <http://dx.doi.org/10.1016/j.aquatox.2013.09.014>

Liu, X., and **M. Heino**. 2013. Comparing proactive and reactive management: managing a transboundary fish stock under changing environment. *Natural Resource Modeling* 26:480–504. doi: [10.1111/nrm.12009](https://doi.org/10.1111/nrm.12009).

Environmental change in general, and climate change in particular, can lead to changes in distribution of fish stocks. When such changes involve transboundary fish stocks, the countries sharing the stock need to reconsider their harvesting policies. We investigate the effects of changing stock distribution on the optimal fishing policies in a two players' noncooperative game. We compare reactive management, under which the manager ignores future distributional shifts (knowingly or unknowingly), with proactive management where the manager considers such shifts in his decisions. A dynamic programming model is developed to identify closed-loop Nash strategies. We show that the role of two players is symmetric under reactive management but asymmetric under proactive management where managers anticipate future changes in stock ownership. The player losing the stock tends to harvest more aggressively compared to the player gaining the stock who acts more conservatively. Strategic

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

interactions show tendency for complementary actions that can change abruptly during the ownership transition. The differences between management regimes vary from quantitative to qualitative; differences are minimal for stocks with little or no schooling, whereas highly schooling stocks may avoid collapse only under proactive management.